

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 1PP/165/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010929
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Frátrik
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010929.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v senáte zloženom z predsedu Mgr. Michala Frátrika a prísediacich Jaroslava Pučeka a Ing. Róberta Meluša v trestnej veci odsúdeného B. A., narodeného XX. marca XXXX v J., trvale bydliskom J. XXXX/X, J., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom („ÚVTOS Dubnica nad Váhom“) na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom 28. októbra 2020 rozhodujúc o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 a § 67 odsek 1 Trestného zákona návrh odsúdeného B. A., narodeného XX. marca XXXX na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a .

odôvodnenie:

21.07.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného B. A. na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v jeho návrhu dôvodil, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica 5T 45/2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 5To 18/2014 bol odsúdený pre trestný čin podľa § 145 ods.1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. na trest odňatia slobody 8 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 19.11.2014. Počas prípravného konania bol vzatý do väzby 24.07.2012 a táto väzba sa mu až do prepustenia z nej v celom rozsahu zaratúva do výkonu trestu odňatia slobody. V zmysle § 67 Tr. zák. je v prípade takéhoto odsúdenia možné podmiennečné prepustenie až po výkone 3/4 trestu odňatia slobody, čo v tomto prípade znamená po odpykaní 6 rokov trestu odňatia slobody. Po započítaní dĺžky času, po ktorý som bol umiestnený vo vyšetrovacej väzbe, táto lehota už uplynula. Od počiatku vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom. Počas výkonu trestu vzhľadom na jeho zdravotný stav (trpí celiakiou) bol zaradený do skupiny ZŤP odsúdených a nemohol byť zaradený na výkon fyzickej práce. V rámci svojich možností sa snaží zapájať do všetkých aktivít, ktoré v ústave prebiehajú, zapája sa do ústavnej dobrovoľnej činnosti, a to v rôznych smeroch nielen v duchovnom smere, ale aj príspevkami do ústavného časopisu a rôznymi pomocnými prácami. Za svoju činnosť bol viackrát odmenený rôznymi pochvalami a úľavami. Hneď po spáchaní skutku si uvedomil nebezpečnosť jeho konania, fakt, že nezvládol manželský konflikt ho mimoriadne trápi a trápi do dnes. Prostredníctvom rodinných príslušníkov sa snaží udržiavať kontakt aj s mal. synom P., ktorý teraz žije s bývalou manželkou, ktorá však nebráni listovému kontaktu s dieťaťom a dokonca umožnila aj návštevu mal. synovi. Aj jeho ostatná rodina, jeho matka, otec, teta, brat ho pravidelne kontaktujú, on kontaktujem ich, aby nedošlo k prerušeniu citových väzieb, pričom všetci rodinní príslušníci ho psychicky podporujú a tak mu vytvárajú priestor na bezproblémový návrat do občianskeho života. Po návrate má vytvorené podmienky pre bývanie, a to v byte jeho mamy, ktorý byt je 2 a pol izbový v Ružomberku, je primerane zariadený nielen pre neho ale aj pre jeho syna pre prípadné návštevy. Jeho matka pracuje v turnusovej službe ako opatrovatelka v Rakúsku, pravidelne domov dochádza, takže bude zabezpečený aj citový kontakt s rodinou. Počas výkonu trestu udržiaval kontakty aj s jeho spolužiakom z vysokej školy, ktorý má stavebnú firmu a tento prejavil ochotu ho po

návrate z výkonu ma vo firme zamestnať. Má ukončené úplné stredné vzdelanie, následne neukončenú stavebnú fakultu a fakultu architektúry, takže má poznatky z oblasti stavebníctva a aj pred nástupom výkonu trestu čiastočne v tomto odbore pracoval. Je presvedčený, že samotné dôsledky skutku, ktorého sa dopustil a aj výkon trestu odňatia slobody, boli pre neho hoci mimoriadne ťažké, ale aj mimoriadne poučné, predovšetkým vo vzťahu k prežívaniu a sebaovládaniu kritických situácií.

Súd zistil, že B. A. bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica 5T 45/2013 z 18.10.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 5To 18/2014 z 18.11.2014 za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., za čo mu podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. a), písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 2 písm. c) a 46 Tr. zák. bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody 8 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Výkon trestu odňatia slobody nastúpil 19.12.2014 a predpokladane ho má vykonať 03.07.2022 (započítanie väzby od 24.07.2012 do 09.01.2013). Lehota na podanie návrhu na podmienené prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od 03.07.2020.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplynulo, že odsúdený je rozvedený, má ukončené stredné odborné vzdelanie s maturitou, pôvodným povoláním stavebný údržbár, pred výkonom trestu bol nezamestnaný. Do výkonu trestu bol predvedený do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica („ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica“). Správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Odsúdený mal výrazné problémy s adaptáciou. Bola potrebná zvýšená intervencia zo strany väzenského personálu. 20.01.2015 bol premiestnený do ÚVTOS Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“). Po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciacnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie odsúdeného bolo v adaptačnej fáze problematické, opakovane vedome porušoval liečebný režim s verbálnymi vyhrázaniami sa pri nedosiahnutí svojich požiadaviek. Jeho správanie sa stabilizovalo pohovormi s personálom. Problémy pri plnení príkazov a nariadení sa už nevyskytli. V skupine odsúdených sa do konfliktných situácií nedostáva. Je skôr introvertný typ, ktorý komunikuje len s malým okruhom odsúdených. Základné povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa si dlhodobo plní na požadovanej úrovni. Postoj k trestnej činnosti je čiastočne kritický. Odsúdený svoj voľný čas využíva zmysluplne. Venuje sa štúdiu jazykov, pravidelne sa zúčastňuje športových vychádzok, sleduje televíziu a číta knihy. Fond ústavnej knižnice využíva pravidelne. Do kultúrno osvetových činností v ústave a v sektore sa pravidelne zapája. Bol aktívnym členom šachového a žurnalistického krúžku. V súčasnosti je členom krúžku Biblická škola. Zúčastňoval sa aj diskusnej skupiny a skupinového poradenstva v ústave, ktoré boli zamerané aj na závislosti. Vo svojom voľnom čase vypomáha ústavnému farárovi pri organizovaní bohoslužieb. Zo zdravotných dôvodov nie je zaradený do práce. Pravidelne vykonáva službu v sektore a podieľa sa na jednoduchých, upratovacích prácach v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava najmä s rodičmi, tetou a synom všetkými zákonnými formami. Rodina ho podporuje počas celého výkonu trestu a je predpoklad, že mu matka a teta budú nápomocné pri opätovnom zaradení sa do spoločnosti po prepustení z výkonu trestu. V priebehu doterajšieho výkonu trestu bol štyrikrát disciplinárne odmenený za činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, a to dvakrát pochvalou, jedenkrát mimoriadnym povolením návštevy a povolením päť kilogramového balíka. Disciplinárne potrestaný nebol. Ciele programu zaobchádzania sú u odsúdeného zamerané najmä na rozvoj pozitívnych životných návykov, vedenie k zmene hodnotového rebríčka smerom k dodržiavaniu morálnych a právnych noriem spoločnosti, získanie adekvátneho náhľadu na seba i svoje konanie a hlavne na kontrolu silných emočných reakcií. Ďalej je zameraný na zmysluplné využívanie voľného času, zapájanie sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a na obnovenie či udržanie pozitívnych vzťahov s rodinou. Program zaobchádzania sa odsúdenému darí plniť na požadovanej úrovni v oblasti aktivity vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a kontakty s vonkajším prostredím. Oblasť edukácia sa plní čiastočne, pretože postoj k trestnej činnosti je čiastočne kritický. Riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je hodnotené ako vysoké. Resocializačná prognóza sa vzhľadom na vysoké riziko sociálneho zlyhania javí ako nepriaznivá. Za rizikové faktory sa považujú najmä tie, že je odsúdený za obzvlášť závažný zločin, čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, nezamestnanosť, dlhy, zneužívanie návykových látok a disharmonické rodinné prostredie. Záverom hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie, avšak ÚVTOS Dubnica nad Váhom neodporúča jeho podmienené prepustenie.

Odsúdený sa k hodnoteniu vyjadril podaním doručeným súdu 28.08.2020, v ktorom uviedol, že tvrdenie v hodnotení „...zneužívanie návykových látok...“ sa nezakladá na pravde. Žiadal, aby sa tento výrok nebral do úvahy, nakoľko neexistujú skutočnosti, na ktorých by sa mohol zakladať.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ len jedenkrát odsúdený, a to tak, ako je uvedené vyššie.

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania písomného hodnotenia odsúdeného nedošlo k žiadnym zmenám, ani záver hodnotenia ale ústav nemení.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol, aby súd návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie zamietol, pričom poukázal na neodporúčací charakter hodnotenia ústavu.

Odsúdený na verejnom zasadnutí navrhol jeho žiadosti na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť, pričom uviedol, že vonku je očakávaný rodinou, priateľmi a blízkymi. Má viacero ponúk do zamestnania a do budúcnosti chce viesť riadny život.

Predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1, Tr. zák. je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:

1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).

§ 66 ods. 1 Tr. zák. pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale neboli u neho dôsledne splnené materiálne podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia (že vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a že možno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy). Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. dôvodný, z ktorého dôvodu ho zamietol.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky, toto mal súd preukázané zo skráteného výpisu.

Čo sa týka splnenia prvej materiálnej podmienky, tak v danom prípade už o splnení tejto podmienky mal súd dôvodné pochybnosti. Dáva do pozornosti najmä hodnotenie ÚVTOS Dubnica nad Váhom, v ktorom odsúdenému boli vytýkané viaceré porušenia predpisov upravujúcich výkon trestu odňatia slobody. Už vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica nebolo správanie a vystupovanie odsúdeného vždy na požadovanej úrovni, mal výrazné problémy s adaptáciou a bola potrebná zvýšená intervencia zo strany väzenského personálu. Aj neskôr, vo výkone trestu odňatia slobody síce ešte v adaptačnej fáze, ale zároveň po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom, bolo správanie a vystupovanie odsúdeného problematické, opakovane vedome porušoval liečebný režim s verbálnymi vyhrázaniami sa pri nedosiahnutí svojich požiadaviek. Toto jeho správanie sa stabilizovalo až následnými pohovormi s personálom.

Vo vzťahu k splneniu druhej materiálnej podmienky súd prihliadol aj na záver hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. S týmto záverom sa súd

stotožnil k čomu dopĺňa, že pri rozhodovaní o návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je potrebné vychádzať i zo skutočností a záverov hodnotenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V tomto smere súd podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. prihliadol aj na povahu odsúdený spáchaného trestného činu (v štádiu pokusu) a zároveň na to, že odsúdenému bolo súdmi priznané isté „dobrodenie“, keď z rozsudkov Okresného súdu Banská Bystrica 5T 45/2013 z 18.10.2013 a Krajského súdu v Banskej Bystrici 5To 18/2014 z 18.11.2014 je zrejmé, že došlo aplikáciou 39 ods. 3 písm. b) Tr. zák. k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody nielen pod dolnú hranicu základnej trestnej sadzby (podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. XX až 25 rokov alebo doživotie), ale dokonca na až na úplne minimálnu hranicu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. 8 rokov. Zastáva súd názor, že pri pokuse spáchania tak závažného trestného činu na najbližšej osobe (manželke a zároveň matke spoločného dieťaťa) a zároveň akejsi zjavne chýbajúcej sebareflexii odsúdeného, keď hoc z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica 5T 45 2013 explicitne vyplýva zneužívanie kanabinoïdov - marihuany odsúdeným, pod ktorej vplyvom mal odsúdený dokonca byť i v čase spáchania stíhaného skutku (výpoveď znalca F.. U. na č. I. 8 rozsudku OS, resp. záver toxikologického posudku podľa č. I. 12 rozsudku OS), odsúdený v jeho vyjadrení došlom súdu 28.08.2020 hodnotenie ústavu v časti rizikových faktorov namietal tvrdiac, že o tejto konštatácii ústavu nejestvujú podklady, ešte u odsúdeného nebola dosiahnutá taká úroveň jeho nápravy, resp. resocializácie, že by od neho bolo možné už toho času očakávať, že dobudúcna povedie riadny život.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa práva na jej podanie výslovne vzdal.